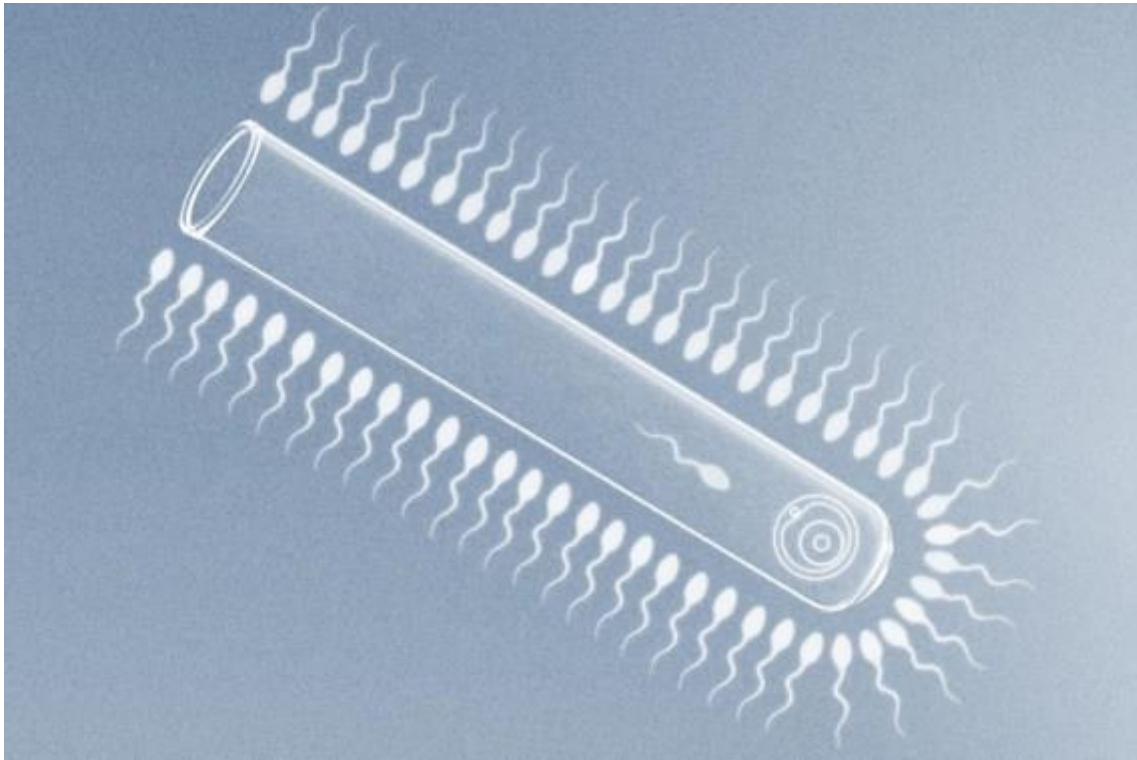

OPINIE

Geeft niemand dan om donorkinderen?

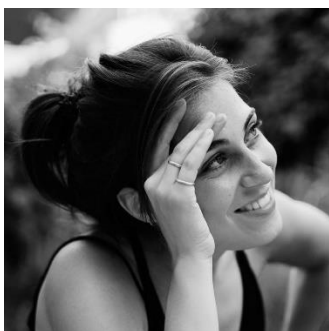
Vandaag om 05:00

In

België kan nog altijd anoniem gedoneerd worden. Foto: nyt

De invoering van een register voor spermadonoren is volgens Eva Nowe een eerste stap om anoniem doneren te verbieden en donorkinderen het recht te geven hun identiteit te achterhalen.

Eva Nowe

Freelance copywriter, woont en werkt in Berlijn

Ik hoop dat u het nooit moet voelen, de zure krampen in uw maag wanneer het zoveelste schandaal rond een overactieve spermadonor viraal gaat. Keer op keer is het een pijnlijke herinnering aan hoe niemand een zier om donorkinderen lijkt te geven. Neen, onze rechten staan niet bepaald hoog op de politieke agenda. Er lopen in België

naar schatting nochtans zo'n 50.000 à 60.000 donorkinderen rond. Ongeveer 10 procent van hen weet dat ze tot die groep behoort, de overige 90?procent kreeg van de ouders nooit de waarheid te horen.

De federale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Frank Vandenbroucke (Vooruit), wijst erop dat een man in België maximaal aan zes verschillende vrouwen kan doneren. In dezelfde adem geeft hij toe dat 'donatie op dit moment niet degelijk geregistreerd wordt, waardoor we het niet weten'. Slik. Ik hoop dat de politici die sinds 2007 een publieke functie vervullen een diepe schaamte voelen. In dat jaar beitelde ons land namelijk een verplicht donorregister in de wet. Ik weet niet wat u de voorbije vijftien jaar verwezenlijkt heeft, maar ik hoop dat het meer is dan de - Belgische regering heeft gedaan voor de rechten van donorkinderen.

De inertie van onze politici is niet ongevaarlijk. Kunt u zich voorstellen dat er door [seriële donor Jonathan M.](#) zo'n 500 mensen rondlopen die er massa's halfbroers en -zussen op nahouden, op een relatief kleine oppervlakte? En hoeveel risico daarmee gepaard gaat? Juist, ja. Ik hoop dat u nooit een bloeiende romance vroegtijdig moet afbreken omdat u wel heel erg lijkt op uw date. Ik kan u verzekeren: het is geen pretje.

Lees ook

'Massadonor' doet het niet voor het geld, wel voor zijn ego

Tegen eind dit jaar moet aan zulke praktijken een einde komen, met – eindelijk – de realisatie van het centraal donorregister waarin fertiliteitscentra optekenen wie doneert en wat er met de zaadcellen gebeurt. Voor de duidelijkheid: donorinseminatie gebeurt in ons land sinds de jaren 50. Meer dan 70 jaar na datum

komt er pas de meest voor de hand liggende, eenvoudige en essentiële vorm van administratie. Vindt u dat normaal?

Kennis van afstamming

Het register is een stap in de goede richting, maar nog steeds dik onvoldoende als we de rechten van donorkinderen niet langer willen schenden. Zo kan er in België nog steeds anoniem gedoneerd worden, een praktijk die in de meeste EU-landen geschiedenis is. Die landen hebben hun lessen getrokken uit de pleidooien van de vele donorkinderen die gebukt gaan onder het niet-weten waar de helft van hun DNA vandaan komt. Dat heet dan voortschrijdend inzicht, beste politici. Die landen houden zich bovendien wel aan het Internationaal Kinderrechtenverdrag en aan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Beide verdragen waarborgen het recht op identiteit, waar kennis van eigen afstamming intrinsiek deel van uitmaakt.

Het Belgische Kinderrechtencommissariaat benadrukte in maart van dit jaar nogmaals 'het belang van een wettelijk verbod op donoranonimiteit', op basis van meerdere artikels uit het Belgische wetboek. En Els Van Hoof, federaal parlementslid voor CD&V, wees er bovendien op dat er al sinds 2015 een wetsvoorstel ligt dat het welzijn van donorkinderen vooropstelt. Naar analogie met andere EU-landen maakt dat voorstel het mogelijk dat kinderen vanaf 12 jaar de niet-identificeerbare kenmerken van de donor kunnen achterhalen, en vanaf 16 jaar ook de identificeerbare gegevens.

Die opheffing van anonimiteit zou enkel van toepassing zijn op degenen die na de inwerkingtreding van de nieuwe wet doneerden. Wie daarvoor doneerde, zou gesensibiliseerd worden om vrijwillig een DNA-profiel te laten opnemen in een databank, zodat oudere donorkinderen alsnog hun donor kunnen vinden. Met andere woorden, het wetsvoorstel houdt zowel rekening met de rechten van donoren als van donorkinderen. Waarom gebeurt er dan al acht jaar niets mee?

Medische risico's

Politici die goed opletten in de les weten dat er met anonieme donatie naast mentale ook medische risico's gepaard gaan. Gebrekkige of onbestaande medische screenings – zoals wanneer een narcistische gynaecoloog zijn zaad ongevraagd inbrengt bij wensouders – kunnen soms leiden tot ernstige gezondheidsproblemen bij donorkinderen. In het geval van anonieme donatie is het voor een donorkind aartsmoelijk om bepaalde medische gegevens of bijkomende screenings te bekommen.

Het belangrijkste argument tegen het vervallen van de anonimiteit – de bezorgdheid over een daling van het aantal donoren – werd al weerlegd met data. 'Cijfers uit het buitenland bewijzen dat dat niet het geval is. Wel verandert het profiel van donoren. Ze gaan er veel bewuster mee om', tekende Valerie Van Peel (N-VA) in november van 2022 nog op. Jeetje, een hogere bewustwording als neveneffect – de horror ... Maar even serieus nu: welk argument durf je als politicus eigenlijk opwerpen tegen het fysiek en mentaal welzijn van onschuldige kinderen en volwassenen? Met de beste wil van de wereld: ik begrijp de politieke onwil niet.

Beste politici, vergeet gerust even de vele manieren waarop de huidige regelgeving het welzijn van uw burgers schaadt. Het enige wat u moet weten, is dit: een groot deel

van de donorkinderen wil weten wie de donor is. Als u ook maar een klein beetje begrijpt wat het betekent om mens te zijn, laat u dat toe. Maak er werk van. De tijd is rijp.